

30. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2023. GODINE
1. RAZRED
ISTRAŽIVČAKI RAD
Točni odgovori i sustav bodovanja

1. zadatak: 6 bodova

2 boda	za svaku sastavnicu istraživačkog rada koja uključuje jedan od sljedećih opisa: Istraživačko pitanje: Zašto se intenzitet globalnog zatopljenja između 1991. i 2022. godine sve više razlikuje između sjeverne i južne polutke? H.1: Intenzitet globalnog zatopljenja između 1991. i 2022. godine izraženiji je na sjevernoj nego na južnoj polutki. H.2: Društveni čimbenici u razdoblju između 1991. i 2022. godine sve više utječu na globalno zatopljenje u usporedbi s prirodnim čimbenicima.
1 bod	za svaku sastavnicu ako nedostaje jedan dio sadržaja: Istraživačko pitanje: intenzitet globalnog zatopljenja; sjeverna i južna polutka; vremensko razdoblje H1: intenzitet globalnog zatopljenja; sjeverna i južna polutka; vremensko razdoblje H2: društveni i prirodni čimbenici; globalno zatopljenje; vremensko razdoblje
0 bodova	za svaku sastavnicu ako nedostaje dva ili više dijelova sadržaja: Istraživačko pitanje: intenzitet globalnog zatopljenja; sjeverna i južna polutka; vremensko razdoblje H1: intenzitet globalnog zatopljenja; sjeverna i južna polutka; vremensko razdoblje H2: društveni i prirodni čimbenici; globalno zatopljenje; vremensko razdoblje

2. zadatak: 8 bodova

a) 1 bod

0,5 bodova	za sve točno ucrtane oznake na osi x
0 bodova	za jednu ili više netočno ucrtanu ili neucrtanu oznaku
0,5 bodova	za sve točno upisane vrijednosti na osi x
0 bodova	za jednu ili više netočno upisanu ili neupisanu vrijednost uz oznaku

b) 1 bod

0,5 bodova	za sve točno ucrtane oznake (uključujući i oznaku za nulu) na osi y
0 bodova	za jednu ili više netočno ucrtanu ili neucrtnu oznaku
0,5 bodova	te za sve točno upisane vrijednosti (uključujući i nulu) na osi y
0 bodova	za jednu ili više netočno upisanu ili neupisanu vrijednost uz oznaku

c) 1 bod

0,5 bodova	uz x os upisano godina ili godine
0 bodova	ako x os nije imenovana prema rješenju
0,5 bodova	uz y os upisano °C ili temperatura (°C) ili T (°C)
0 bodova	ako y os nije imenovana prema rješenju

d) 1 bod

1 bod	za točno ucrtane obje linije koje su različite boje - <i>priznaje se odstupanje $\pm 1\text{ mm}$</i>
0,5 bod	za točno ucrtanu jednu liniju ili za točno ucrtane obje linije ako su iste boje - <i>priznaje se odstupanje $\pm 1\text{ mm}$</i>

e) 1 bod

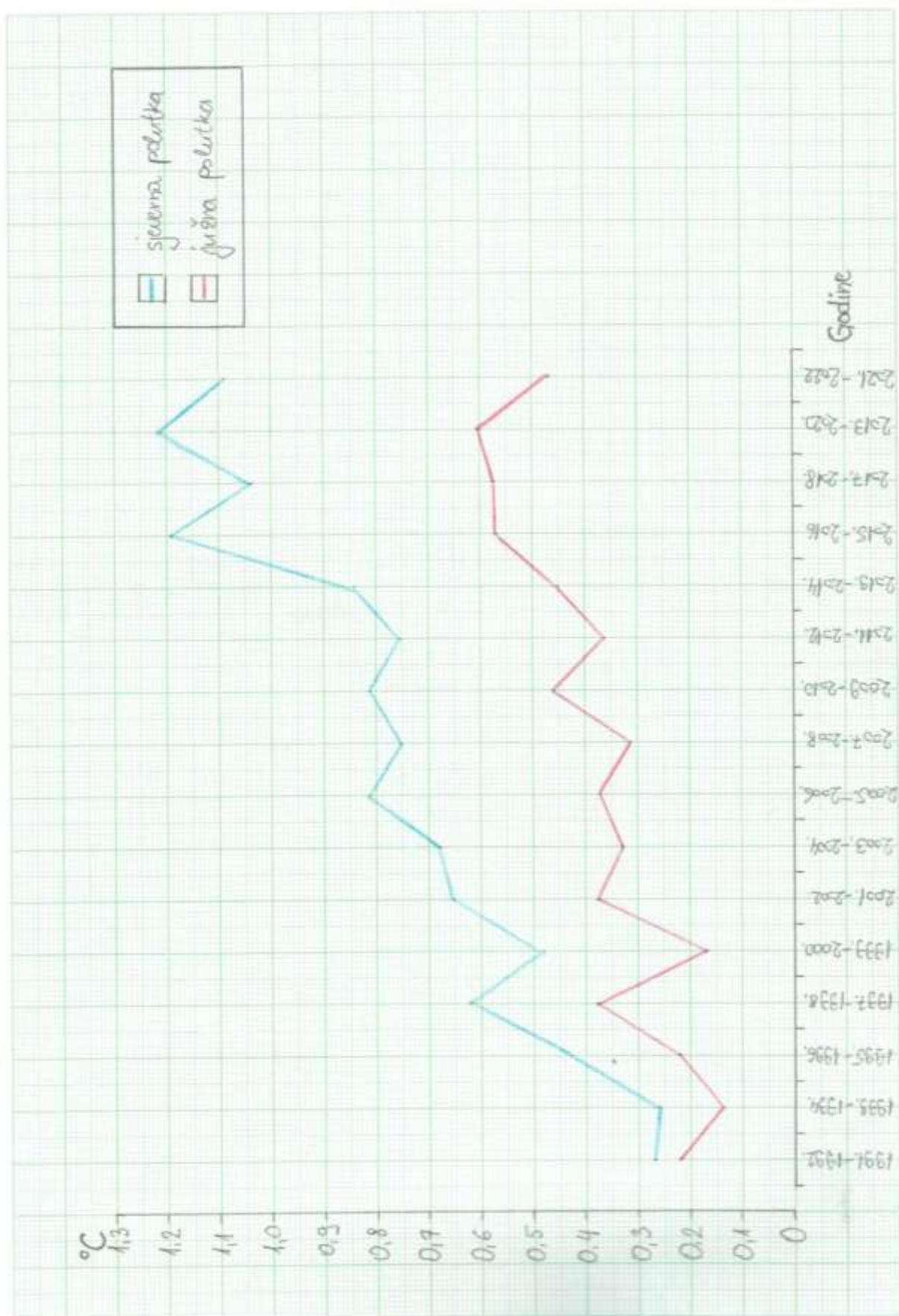
1 bod	za obje točno ucrtane i obojene linije te upisane nazive polutki
0 bodova	za neucrtnane linije ili linije koje nisu iste boje ili bez naziva polutki

f) 1 bod

1 bod	za potpis dijagrama: Anomalija temperature zraka (°C) na sjevernoj i južnoj polutki 1991. – 2022. u odnosu na razdoblje 1961. – 1990. godine
0,5 bodova	ako nedostaje ili prostorna ili vremenska odrednica
0 bodova	ako nedostaje više elemenata potpisa

g) 2 boda

1 bod	za svaki odgovor koji uključuje jedan od sljedećih elemenata: 1) U razdoblju 1991. – 2022. godine razlike u intenzitetu anomalije temperature između sjeverne i južne polutke su se povećale. 2) U tom je razdoblju anomalija na sjevernoj polutki (hemisferi) povećana za oko 0,8 °C, a na južnoj polutki (hemisferi) za oko 0,2 °C. (III : Na početku razdoblja, razlika u anomaliji iznosila je manje od 0,1 °C dok se do kraja razdoblja povećala na više od 0,6 °C.)
0 bodova	za pojedini element ako: 1) ne sadrži podatak o povećanju intenziteta anomalije temperature 2) nisu navedeni konkretni brojčani pokazatelji ili su navedeni netočni

Anomalija temperature zraka na sjevernoj i južnoj polutki 1991. - 2022. u odnosu na razdoblje 1961. - 1990. godine

3. zadatak: **7 bodova**

a) **3 bodova**

1 bod	za točno izračunate vrijednosti u svakom stupcu tablice

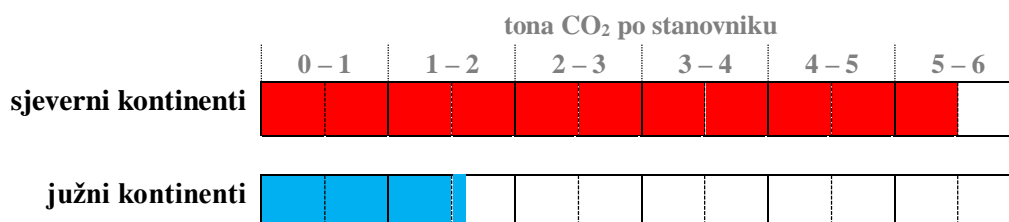
Tab. 3. Emisija CO₂ (tone) i broj stanovnika po skupinama kontinenata 2021. godine

Kontinent	Emisija CO ₂ u tonama	Broj stanovnika	Emisija po stanovniku
sjeverni kontinenti	33 133 115 700	6 035 533 406	5,5
južni kontinenti	2 968 986 400	1 872 422 287	1,6

Izvor: Our World in Data, 2023

b) **1 bod**

1 bod	za ispravno i različitom bojom obojene stupce - priznaje se odstupanje ± 1 mm
0,5 bodova	za ispravno obojena oba stupca, ali jednakom bojom - priznaje se odstupanje ± 1 mm

c) **1 bod**

1 bod	za potpis dijagrama: Emisija CO ₂ (tone) po stanovniku po skupinama kontinenata 2021. godine
0,5 bodova	ako nedostaje ili pokazatelj ili prostorna ili vremenska odrednica
0 bodova	ako nedostaje više elemenata potpisa

d) **2 boda**

1 bod	za svaki odgovor koji uključuje jedan od sljedećih elemenata: 1) Emisije CO ₂ znatno su veće na sjevernim nego na južnim kontinentima što je posljedica brojnijeg stanovništva te intenzivnije gospodarske aktivnosti. 2) Na sjevernim kontinentima emisija iznosi 5,5 tona po stanovniku, a na južnim kontinentima 1,6 tona po stanovniku.
0 bodova	za pojedini element ako:

	1) ne sadrži društvenogeografsko objašnjenje razlika u emisijama CO ₂ (razlike u broju stanovnika te intenzitet gospodarske aktivnosti) 2) nisu navedeni konkretni brožčani pokazatelji ili su navedeni netočni

4. zadatak: 3 boda

1 bod	za svaki odgovor koji uključuje jedan od sljedećih elemenata: 1) Površina kopna na sjevernoj polutki je veća nego na južnoj polutki 2) Kopno i more imaju različita termička svojstva. Kopno se brže i jače zagrijava od mora. 3) Anomalija temperature na kopnu tijekom 20. st. porasla je za oko 1 °C, dok je anomalija temperature na moru porasla za oko 0,5 °C
0 bodova	za pojedini element ako: 1) ne sadrži razlike u površini kopna 2) nisu objašnjenje termičke razlike između kopna i mora 3) nisu navedeni brožčani pokazatelji ili su navedeni pogrešno

5. zadatak: 3 boda

1 bod	za točan odgovor na svaku sastavnicu istraživačkog rada koja uključuje jedan od sljedećih opisa: Istraživačko pitanje: Intenzitet globalnog zatopljenja 1991. – 2022. godine sve se više razlikuje između sjeverne i južne polutke zbog postojećih prirodnogeografskih i sve većih društvenogeografskih razlika. H.1: Intenzitet globalnog zatopljenja između 1991. i 2022. godine izraženiji je na sjevernoj nego na južnoj polutki. Naime, anomalija temperature na sjevernoj polutki porasla je za oko 0,8 °C, a na južnoj za oko 0,2 °C. H.2: U razdoblju 1991. – 2022. nije moglo doći do značajne promjene prirodnih čimbenika (raspodjela i termička obilježja kopna i mora), dok su demografske i gospodarske promjene znatno podložnije promjenama.
0 bodova	za odgovor na svaku sastavnicu istraživačkog rada ako: Istraživačko pitanje: nisu utvrđene razlike između polutki ili ako su utvrđene pogrešne razlike ili ako odgovor na istraživačko pitanje ne odgovara pitanju formuliranom u prvom zadatku H1: hipoteza nije argumentirana ili ako se hipoteza sadržanoj razlikuje od formuliranog navoda u prvom zadatku H2: hipoteza nije argumentirana ili ako se hipoteza sadržanoj razlikuje od formuliranog navoda u prvom zadatku

6. zadatak: **3 boda**

3 boda	sve bibliografske jedinice navedene su kako slijedi: - Medunić, G., 2022: Gorući problem klimatskih promjena na Zemlji, <i>Geografski horizont</i> 68 (1), 9-18. - <i>Međunarodni monetarni fond</i>, BDP, 2022., www.imf.org (28. 2. 2023.). - Patarčić, M., 2023: Klima i klimatske promjene, www.meteo.hr (25. 2. 2023.).
2 boda	ako ne postoji jedan od sljedećih elemenata: - bibliografske jedinice nisu navedene abecednim redom - nedostaje jedna bibliografska jedinica - 1-2 bibliografske jedinice nisu navedene sukladno uputama za citiranje (poredak elemenata, interpunkcijski znakovi...)
1 bod	ako ne postoje dva od sljedećih elemenata: - bibliografske jedinice nisu navedene abecednim redom - nedostaje jedna bibliografska jedinica - 1-2 bibliografske jedinice nisu navedene sukladno uputama za citiranje (poredak elemenata, interpunkcijski znakovi...)
0 bodova	- ako nedostaju dvije ili više bibliografskih jedinica - ako sve tri bibliografske jedinice nisu navedene sukladno uputama za oblikovanje popisa literature